

AKTUÁLNE OTÁZKY KRIMINOLOGICKEJ PROGNOTIKY

PhDr. JUDr. Jana FIRSTOVÁ, Ph.D., LL.M.

Stály mezinárodní seminář dotýkající se kriminologického prognózování, pravidelně pořádaný Akadémií policajného zboru v Bratislavě se tento rok uskutečnil ve dnech 23.- 24. 5. 2017 v Piešťanech.

Odborné setkání zahájila doc. PhDr. Magdaléna Ondicová, PhD., vedoucí katedry kriminologie Akadémie policajného zboru v Bratislavě, která přivítala účastníky konference, především pak rektorku APZ v Bratislavě doc. JUDr. Lucii Kurilovskou, PhD., které předala na úvod slovo.

Paní rektorka pozdravila účastníky semináře, vyzdvihla důležitost kriminologické nauky v jejím multidisciplinárním kontextu, stručně prezentovala postavení kriminologie na Slovensku s vizí jejího posílení v komplexu souvisejících vědních oborů. Paní rektorka popřála účastníkům odborného semináře příjemně strávené chvíle v rámci odborného semináře, ale též při neformálních setkáních seminář bezprostředně doprovázejících.

Docentka Ondicová shrnula ve svém úvodním slovu historii stálého odborného semináře, vzpomenula původní, dlouhodobé účastníky semináře a vize, se kterými organizátoři k realizaci těchto pravidelných setkání přistupovali. Ve svém příspěvku nazvaném „Kriminologické prognózy jako aktivní činitel kontroly kriminality“ paní docentka zdůraznila především potřebu existence systému prevence kriminality pro naplňování úkolu prognózy a následně nastínila prognózu vybraných druhů kriminality na Slovensku.

Možnosti prognózování vybraných druhů trestné činnosti se zaměřením na vybrané věkové kategorie pachatelů trestné

činnosti v České republice v základu představila PhDr. JUDr. Jana Firstová, Ph.D., LL.M., která účastníkům nabídla spíše kritický pohled na danou problematiku a její současnou realizaci na území České republiky.

Zástupci Vysoké školy bezpečnostního manažerstva v Košiciach pan doc. JUDr. Stanislav Křížovský, PhD. a Ing. Monika Blišťanová, PhD., se ve svém příspěvku zabývali možnostmi geografického mapování a analýzy kriminality jako východiska jejího prognózování. Popsáno bylo především mapování přestupků na území města Košice a možnosti využití hot spot analýzy pro prognózování kriminality. Následovala krátká diskuse k odpřednášeným tématům, která plynule přešla do její neformální podoby v rámci přestávky na kávu.

Odborného semináře se každoročně zúčastňují též zástupci Institutu pro kriminologii a sociální prevenci. Nejinak tomu bylo též tento rok. Mgr. Eva Biedermanová se ve svém příspěvku zabývala otázkou, zda lze s úspěchem předpovědět vývoj české vězeňské populace. Paní magistra ve stručnosti popsala vývoj kriminality v ČR a faktory tento vývoj ovlivňující. Počty odsouzených k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, a výkon nepodmíněných trestů odnětí svobody s akcentem kladeným na faktory ovlivňující prezentovaný vývoj, byly též součástí tohoto příspěvku. Zazněly též v určitém souhrnu dílčí návrhy opatření ke snižování vězeňské populace v kontextu prezentace predikce vývoje vězněných osob prostřednictvím modelu PRISMOD, který zpracoval v České republice docent Dušek. V závěru svého příspěvku nabídla Mgr. Biedermanová určité zamyšlení se nad naplněním výše uvedené predikce.

Bývalá pracovnice Institutu pro kriminologii a sociální prevenci a dlouholetá účastnice tohoto odborného semináře PhDr. Alena Marešová, Ph.D. se ve svém příspěvku zabývala

sledováním vývoje trestné činnosti páchané pod vlivem drog ve statistikách Policie ČR a v materiálech Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti z pohledu jejich jednotlivých druhů.

Odpolední jednání prvního dne setkání odborníků kriminologické teorie a praxe zakončil svým příspěvkem dotýkajícím se vývoje kriminality mládeže doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D., který zdůraznil potřebu poznání etiologie, příčin kriminality pro další možnosti jejího prognózování. Podrobněji se věnoval problematice tzv. předpokládaných vlivů působících na statistické vykazování kriminality, kdy nabídl účastníkům tohoto odborného setkání poměrně kritický pohled na tento velice pro prognostiku důležitý aspekt. Docent Svatoš se věnoval především otázkám využití demografických dat, poukázal na tzv. liberálnější právní úpravu upravující problematiku delikvence mládeže, vyšší latenci drobné kriminality či na přesun kriminality mládeže do kyberprostoru.

Tento příspěvek vyvolal následně bohatou diskusi, která pokračovala i dále do večerních hodin, kdy se účastníci semináře zúčastnili neformálního programu v lázeňském městě Piešťany.

Odborný program semináře pokračoval druhý den, kdy zazněly příspěvky dotýkající se různých oblastí vývoje kriminality v prognostické perspektivě. Příspěvky se týkaly problematiky drogové kriminality, principů a potenciálu restorativní justice v kontextu alternativních sankcí či vybraných viktimologických otázek.

V závěru stálého odborného semináře vystoupily zástupkyně policejní prevence Krajského ředitelství Policajného zboru Slovenské republiky, které představily ve stručnosti své aktivity z retrospektivního pohledu, ale též s ohledem na stávající výzvy, jež přináší samotný vývoj sociálně patologických jevů ve společnosti. Preventistky

obohatily seminář o řadu osobních, praktických zkušeností z realizace preventivních aktivit v kontextu na konferenci prezentovaných příspěvků.

Účastníci stálého mezinárodního odborného semináře měli možnost v odpoledních hodinách druhého dne odborného setkání zúčastnit se exkurze v zařízení pro výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody v Nitře. Této možnosti řada účastníků využila, a tak se v odpoledních hodinách toto odborné setkání přesunulo do penitenciární praxe.

Příspěvky, které na odborném semináři zazněly budou publikovány ve společném sborníku, který by měl být v nejbližší době vydán Akadémií policajného zboru v Bratislavě, kde budou mít možnost zájemci o kriminologickou prognózu se detailněji s výše naznačenými tématy seznámit.